

DE OMGEVINGSDIENST VOOR EEN SCHOON EN VEILIG ZEELAND

Nieuwsbrief RUD Zeeland | Juni 2020

In dit nummer:

- ▶ Blik op het werk: nu en in de toekomst
- ▶ Toezicht en handhaving in coronatijd
- ▶ Actualisatie vergunningen biologische afvalwaterzuiveringen
- ▶ Voorbereiding op de Omgevingswet
- ▶ Registratie bodemenergiesystemen
- ▶ Controles op energiebesparing door bedrijven
- ▶ Warme overdracht bodeminformatie
- ▶ Groene handhaving in Zeeland
- ▶ Jaarverslag Vuurwerk 2019
- ▶ Aanpak Zeer Zorgwekkende Stoffen

Blik op het werk: nu en in de toekomst

Net als iedere andere organisatie, hebben de corona-maatregelen invloed op het werk van de RUD. Ook wij volgen de richtlijnen van het RIVM en werken zoveel mogelijk thuis. De eerste periode stond vooral in het teken van het op orde brengen van het thuiswerken. Welke taken kunnen gewoon worden uitgevoerd, waar zijn aanpassingen nodig? Ook wordt vooruit gekeken naar de terugkeer naar kantoor. Maar de RUD kijkt ook verder vooruit en richt haar blik op de toekomst.

Anton van Leeuwen, directeur RUD Zeeland: "Toen de corona maatregelen van kracht werden, zijn wij vrij makkelijk omschakeld naar thuiswerken. We werkten al digitaal en plaats- en tijdonafhankelijk. De data en programma's zijn 24/7 beschikbaar. Wat dat betreft was de omschakeling dus niet moeilijk. Waar we wel tegenaan liepen is dat veel medewerkers met hun apparatuur niet konden deelnemen aan video-

conferencing. Teamvergaderingen zijn dan bijna niet mogelijk. Dat maakte het samenwerken op onderdelen ingewikkeld en traag. Ook vroeg het veel tijd van de collega's om op de hoogte te blijven van elkaars werkzaamheden en welbevinden. Daarnaast zijn we aangesloten bij de werkgroep van gemeente Terneuzen die voorbereidingen treft voor terugkeer naar kantoor. Dat moet dan corona-proof zijn ingericht."

Het werk gaat door

Tot 1 september werken de medewerkers nog zoveel mogelijk thuis. Het werk van de collega's van Vergunningverlening wordt bijna volledig vanuit huis gedaan. Het afhandelen van vergunningaanvragen en meldingen gaat bijna ongewijzigd door. Wel treedt vertraging op in juridische trajecten zoals behandeling door adviescommissies en rechtszaken omdat de rechtbanken alle zaken tot onbepaalde tijd hebben verdaagd. Hierdoor moeten bedrijven mogelijk langer wachten op hun vergunning.

“Voor bedrijfscontroles maken we gebruik van alternatieve vormen van controleren.”

Ook de bedrijfscontroles gaan gewoon door, al zijn het niet altijd fysieke controles. Anton: “Waar het kan binnen de geldende maatregelen en met instemming van het bedrijf, voeren de collega's van Toezicht en Handhaving fysieke controles uit. Verder maken we gebruik van alternatieve vormen van controleren. Bijvoorbeeld bij de akkerbouw is een checklist uitgezet zodat bedrijven zelf diverse aspecten kunnen controleren. Andere bedrijven vragen wij documenten op te sturen, die normaal tijdens de controle worden beoordeeld. Zo kan de beoordeling vooraf plaatsvinden. Wanneer de beperkingen van de lockdown verder worden versoepeld of ingetrokken, worden de fysieke controles weer opgepakt.”

Blik op de toekomst

De corona-crisis bepaalt het hier en nu, maar de RUD kijkt ondertussen ook verder vooruit. Anton: “We hebben de eerste vijf jaar van de RUD gericht op het inrichten van een professionele organisatie. Op basis van de ‘Zeeuwse kwaliteit’ geven we vorm aan onze werkzaamheden. Nu kijken we vooruit. We zien nieuwe ontwikkelingen die voor de organisatie en de samenwerking relevant zijn. Dit zijn ontwikkelingen bij deelnemers met gevolgen voor ons takenpakket, ontwikkelingen in de bedrijfsvoering en ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.”

De RUD ziet een steeds grotere samenhang in opgaven voor een schoon en veilig Zeeland, waarbij nog meer samenwerking nodig is met alle betrokken partners. Anton: “Denk daarbij aan thema's als ondermijning, duurzaamheid en energietransitie. Samenwerken is dé sleutel tot succes.”

“We zien nieuwe ontwikkelingen die voor de organisatie en de samenwerking relevant zijn.”

Toezicht en Handhaving in coronatijd

Toen op 16 maart thuiswerken de norm werd, heeft ook het team Toezicht en Handhaving de werkzaamheden aangepast volgens de landelijke richtlijnen. Dit had direct effect op de werkwijze van periodieke controles bij bedrijven. Hoe werken de inspecteurs in tijden van corona? Willem de Wit, hoofd team Toezicht & Handhaving vertelt.

Willem: "Op basis van de landelijke richtlijnen, moeten fysieke controles zoveel mogelijk worden vermeden. Met het team hebben we duidelijke afspraken gemaakt over het werk. Centraal hierin staat de vraag hoe wij toch periodieke controles kunnen uitvoeren, maar wel veilig en betrouwbaar en met wederzijds respect voor mens en bedrijf. We hebben hiervoor goede werkafspraken gemaakt."

Deze crisis treft iedereen. Het kan voorkomen dat bedrijven als gevolg van de crisis in zwaar weer zitten en daarom niet kunnen voldoen aan de uitkomsten van inspecties. De RUD heeft erover nagedacht hoe hiermee om te gaan. Samen met het bedrijf wordt gezocht naar passende mogelijkheden. Willem: "Daarbij staat natuurlijk altijd voorop dat gevaarlijke situaties voortkomend uit milieuovertredingen zo spoedig mogelijk aangepakt en opgelost moeten worden."

Alternatieve taken

Door de corona maatregelen kunnen de inspecteurs minder inspecties uitvoeren dan gepland. Daarom voeren zij nu ook andere werkzaamheden uit. Willem: "Voor de grotere projecten voeren wij nu administratieve inspecties uit, bijvoorbeeld voor het programma Aanpak Stikstof (PAS). Ook voeren we inspecties uit bij de windmolens in Zeeland. Dit zijn zowel controles door het bedrijf zelf als on-site controles door de inspecteur." Daarnaast hebben 14 inspecteurs die ook Boa zijn, er een nieuwe taak bijgekregen. Als gevolg van de Zeeuwse noodverordening, zijn zij tijdelijk als Boa aangesteld voor het domein openbare orde en veiligheid. Deze handhavende taak voeren zij uit tijdens hun reguliere werkzaamheden. De coronacrisis kent zo zijn uitdagingen, maar met slimme oplossingen en overleg kan Toezicht en Handhaving voor een groot deel gelukkig wel doorgaan. Zo houden we samen Zeeland veilig en schoon.

Actualisatie vergunningen biologische afvalwaterzuiveringen

In 2019 deed RUD Zeeland in samenwerking met het RIVM onderzoek naar het voorkomen van legionella bacteriën in biologische afvalwaterzuiveringen. Als legionella bacteriën daarin voorkomen bestaat de kans dat deze zich via de lucht verspreiden en zo kans geven op besmetting. Onderzoek toont aan dat mogelijke verspreiding van legionella in theorie kan ontstaan vanuit rioolwaterzuiveringsinstallaties en industriële waterzuiveringsinstallaties. Het gaat hierbij alleen om biologische afvalwaterzuiveringsinstallaties met proceswater met een temperatuur tussen 25 en 38° C waarbij er tevens sprake is van aerosolvorming.

Om het gevaar van verspreiding te voorkomen moeten er bij deze afvalwaterzuiveringen maatregelen worden getroffen, afhankelijk van het type zuivering. Op dit moment zijn er (nog) geen regels die aanpassingen aan de zuiveringen regelen. Daarom is het nodig om de vergunning van de bedrijven met een biologische zuivering aan te passen (actualiseren). In de vergunning komt dat te staan dat er preventieve maatregelen moeten worden genomen om verspreiding van legionella te voorkomen.

De RUD is gestart met het actualiseren van de vergunningen van de bedrijven die een risicovolle biologische zuivering in bedrijf hebben. Eerst ontvangen de bedrijven een informatiebrief waarin de aanleiding tot aanpassing van de vergunning is vermeld en de verdere procedure wordt aangekondigd. Daarna wordt de vergunningprocedure in gang gezet. Zo hopen we eind 2020 alle vergunningen zo te hebben aangepast dat de preventie van verspreiding van legionella door de installaties formeel is geregeld.

Vorbereiding op de Omgevingswet gaat door

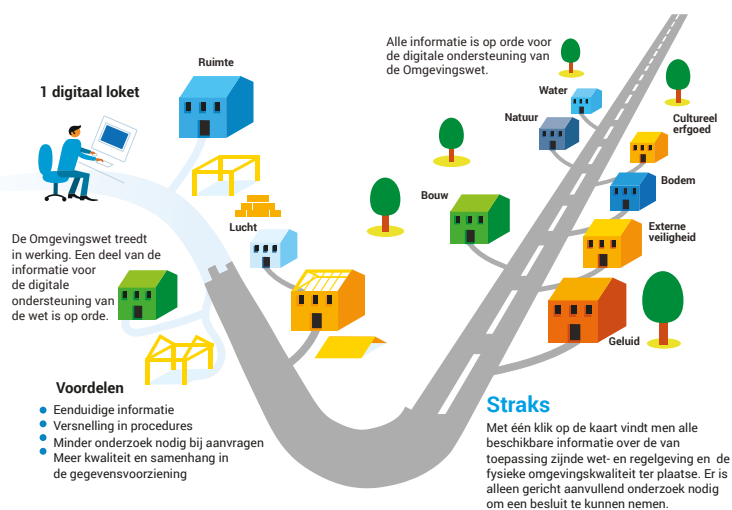
In april werd bekend dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld. Op 20 mei is bekendgemaakt dat de nieuwe datum van inwerkingtreding 1 januari 2022 is. Ondanks het uitstel gaat de voorbereiding op de Omgevingswet gewoon door, zij het op een iets lager pitje. Een stand van zaken.

De RUD neemt deel aan het Samenwerkingsplatform Omgevingswet van provincie Zeeland (SPOZ) en is voorzitter van de werkgroep Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving. Deze werkgroep is inmiddels op volle sterkte en is aan de slag gegaan met de door het Rijk ingestelde regionale implementatie ondersteuner (RIO) Joyce Theijn. De focus ligt op het afwerken van de 'minimum-eisen-lijst'. Dit verloopt goed. Om goed te leren samenwerken en te ontdekken waar nog zaken missen en welke acties nog nodig zijn, is een workshop gepland om met de partners een vergunningprocedure te doorlopen. De werkgroep was dit aan het voorbereiden; helaas gooide de coronacrisis roet in het eten. De betrokken organisaties hebben tijd nodig gehad om de nieuwe manier van werken in corona-tijd eigen te worden.

En door de corona-maatregelen is vergaderen in groter groepen niet zo eenvoudig. Er wordt gezocht naar een alternatieve manier om de workshop nog vóór de zomer door te laten gaan.

Opleidingsplan

Intern is gewerkt aan een opleidingsplan om kennis op te doen van de Omgevingswet. Het plan is in concept gereed. De gezamenlijke bijeenkomsten hiervoor kunnen vanwege de corona-matregelen niet doorgaan. Er wordt gewerkt aan een digitale variant in de vorm van bijvoorbeeld een Webinar.

Bron: Omgevingsportaal.nl

Digitaal Stelsel Omgevingswet

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ondersteunt de uitvoering van de Omgevingswet. In het DSO zit het digitaal Omgevingsloket waar initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden snel kunnen zien wat is toegestaan in de fysieke leefomgeving en waar bijvoorbeeld vergunningen kunnen worden aangevraagd. Om voorbereid te zijn op de Omgevingswet en aan te kunnen sluiten op het Omgevingsloket, gaat de RUD over naar een andere VTH-ondersteunende applicatie, Squit20/20.

De Omgevingswet vraagt grote veranderingen van de ICT voorzieningen, zowel landelijk als lokaal. De RUD werkt samen met gemeente Terneuzen in een projectteam aan de invoering van Squit 20/20.

Het projectteam, de leverancier en vertegenwoordigers van gebruikers bij RUD Zeeland en Terneuzen trekken hier samen in op. Dit is geen eenvoudig proces. Zowel landelijk bij het DSO als bij de leverancier zijn oplossingen nog continu in beweging. De planning voor de ingebruikname van Squit20/20 is daardoor opgeschoven. Er moeten nog verschillende stappen worden genomen. Onlangs is een aansluiting gemaakt met de testomgeving van het Omgevingsloket. Deze aansluiting kan binnenkort gebruikt worden om het (samen)werken binnen DSO te beproeven. Het streven is om eind dit jaar over te gaan naar Squit20/20, maar over een definitieve datum moet nog besloten worden.

Registratie bodemenergiesystemen

Het Rijk heeft besloten dat we 'van het gas af moeten'. Dit houdt onder meer in dat een alternatief voor de conventionele CV-ketel moet worden gezocht. Eén van de alternatieven is een bodemenergiesysteem. Hierin zijn twee typen te onderscheiden, namelijk open bodemenergiesystemen en gesloten bodemenergiesystemen. RUD Zeeland behandelt voor een aantal gemeenten de meldingen van gesloten bodemenergie systemen en adviseert hierover.

Voor open bodemenergiesystemen zijn Gedeputeerde Staten van provincie Zeeland het bevoegde gezag. Voor de gesloten bodemenergiesystemen (GBES) is het college van burgemeester en wethouders het bevoegde gezag. Wordt een bodemenergiesysteem aangelegd binnen een inrichting waarvoor Gedeputeerde Staten voor het milieudeel het bevoegde gezag is, dan zijn zij ook het bevoegde gezag voor het GBES.

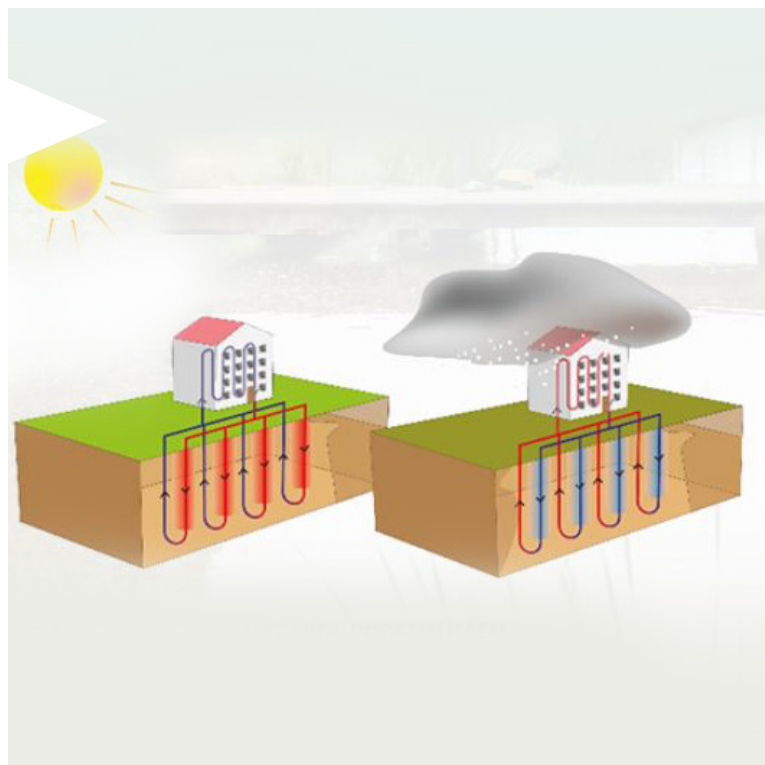
Ontwikkelingen

Rob de Nooijer, vergunningverlener bij de RUD, vertelt: "Gemeenten hebben de bevoegdheid om met name bij nieuwbouwprojecten zogenaamde interferentiegebieden aan te wijzen. Hierdoor is iedere woning of perceel gewaarborgd van het gebruik van bodemenergie. Ook kunnen gemeenten een bodemenergieplan opstellen. Hierin kunnen gemeenten beleid opnemen waaraan getoetst moet worden bij het verlenen van de Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM)."

Registratie systemen

De installatie van de gesloten bodemenergiesystemen neemt een vlucht. Sinds 2013 moet dit soort systemen worden gemeld bij het bevoegde gezag. RUD Zeeland behandelt voor zes gemeenten de meldingen voor dit soort systemen. Dit zijn er honderden per jaar. Rob: "De taken van de RUD variëren van het afhandelen van een melding of aanvraag van de Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) en een juridische toets, tot een technische beoordeling van de systemen en eventueel advisering bij het opstellen van bodemenergieplannen." De RUD wil voor deze taken hét centrale punt in Zeeland zijn. Rob: "Onze medewerkers hebben integrale kennis over gesloten bodemenergiesystemen, zijn bekend met netwerkinstallateurs, kennen de wet- en regelgeving en volgen de nieuwste ontwikkelingen."

Het belangrijkste aspect bij de aanleg en beoordeling van de GBES is de negatieve beïnvloeding van de systemen onderling (interferentie). Daarom is registratie van belang. Alle bodemenergiesystemen worden geregistreerd in het landelijk grondwaterregister. Door deze registratie worden de systemen ook geüpload op de site van het ministerie van Economische zaken www.wkootool.nl. Na invoering in het register, is het systeem een dag later terug te vinden op de WKOtool.

Bron: SKB cahier 'Bodemenergie warm aanbevolen'

Informatieplicht energiebesparing

Als u vanaf 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas (equivalent) per jaar verbruikt

www.rvo.nl/informatieplicht

Controles op energiebesparing door bedrijven

Energie besparen is een belangrijke stap in het beperken van de uitstoot van broeikasgassen (CO₂). Het Activiteitenbesluit milieubeheer verplicht bedrijven en instellingen (inrichtingen) om energie te besparen. In 2019 kwam daar een Informatieplicht energiebesparing bij. De RUD houdt toezicht op en handhaaft de wettelijke energiebesparingsplicht én de Informatieplicht.

Bedrijven en instellingen die onder de Informatieplicht vallen, moesten voor 1 juli 2019 via het elektronisch loket van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) rapporteren welke energiebesparende maatregelen in hun bedrijf zijn genomen. Marcel den Boer, teamleider bij de RUD "Onze inspecteurs nemen het aspect energie mee in de reguliere periodieke controles. Ze controleren op de naleving van de energiebesparingsplicht en sinds juli 2019 ook op de Informatieplicht energiebesparing. Ze kijken daarbij naar het energiegebruik van de gecontroleerde bedrijven en instellingen en bekijken waar mogelijk ook of voldoende energiebesparende maatregelen zijn getroffen."

Energiebesparingsplicht

Energiebesparingsmaatregelen kunnen voortkomen uit vergunningsvoorschriften voor een bedrijf, zoals het jaarlijks indienen van een energiebesparingsplan. Of uit het Activiteitenbesluit. Wanneer een bedrijf of instelling meer dan 50.000 kWh elektriciteit en/of 25.000 m³ aardgas per jaar gebruikt, moet het bepaalde rendabele maatregelen nemen om energie te besparen. Een maatregel is bijvoorbeeld het vervangen van oude tl-verlichting door led of het isoleren van leidingen en appendages. Hierbij is het uitgangspunt dat alle maatregelen worden getroffen met een terugverdientijd van vijf jaar of korter. Marcel: "Voor ieder bedrijf is dit anders. Het vraagt dus veel kennis van onze inspecteurs. Zij worden hier aanvullend voor opgeleid."

Informatieplicht

Met de Informatieplicht willen de overheid en het bedrijfsleven als ondertekenaars van het Energieakkoord energiebesparing bij bedrijven en instellingen versnellen. Zo krijgt de transitie naar een CO₂-neutrale energiehuishouding een impuls. De Informatieplicht verplicht bedrijven en instellingen die meer dan 50.000 kWh elektriciteit en/of 25.000 m³ aardgas(equivalenten) per jaar gebruiken elke vier jaar te rapporteren over het energiegebruik en de getroffen en nog te treffen energiebesparende maatregelen.

In 2019 zijn in totaal bijna 800 relevante bedrijven gecontroleerd. Door de komst van de informatieplicht wordt het toezicht op energiebesparing geïntensiveerd. Marcel: "In 2020 zijn we gestart met het aanschrijven van bedrijven over de Informatieplicht energiebesparing. Met behulp van een ondersteuningsregeling vanuit Rijkswaterstaat is een extern bureau ingehuurd. Zij kijken in de database van de RVO naar bedrijven die een hoog besparingspotentieel hebben en zich nog niet via de RVO hebben gemeld. Op basis van onze eigen databases en andere (openbare) bronnen wordt een inschatting gemaakt welke bedrijven in de categorie met een energiebesparingsplicht vallen."

Deze bedrijven ontvangen eerst een brief waarin wordt aangegeven dat het bedrijf volgens inschatting van de RUD aan de Informatieplicht hoort te voldoen. Na een gestelde termijn volgt dan een hercontrole. Heeft het bedrijf dan nog geen melding gedaan bij de RVO of een reactie gegeven, dan volgt een verder handhavingstraject.”

Naast de administratieve controles worden er ook fysieke energiecontroles uitgevoerd bij bedrijven met een hoog

besparingspotentieel. Bij deze bezoeken wordt gekeken welke maatregelen al zijn genomen en wat het bedrijf nog meer had moeten doen. De controles hebben een educatief karakter. De informatieplicht is nog niet voldoende bekend bij de bedrijven. Marcel: “We krijgen positieve feedback van bedrijven. Er is steeds meer draagvlak voor een thema als energiebesparing. Mensen begrijpen dat iedereen een steentje hieraan moet bijdragen.”

Warme overdracht bodeminformatie

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt de Wet bodembescherming. Onder de Omgevingswet gaan de meeste bodemtaken waarvoor nu Gedeputeerde Staten van Provincie Zeeland bevoegd gezag zijn, over naar de Zeeuwse gemeenten. Een belangrijk onderdeel hiervan is het overdragen van digitale dossiers van de provincie Zeeland aan de gemeenten. Het project ‘warme overdracht’ verzorgt de overdracht van deze dossiers.

In mei 2017 is de projectgroep ‘Klaar voor de Omgevingswet’ gestart op initiatief van het Zeeuws Platform Bodembeheer. De projectgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeenten, Provincie Zeeland en de RUD. Zij spreken af welke bodeminformatie overgedragen dient te worden van provincie naar gemeenten. Dit wordt de ‘warme overdracht’ genoemd.

Screening locaties en vervolgstappen

Namens de provincie screent de RUD meerdere locaties waar sprake is, of is geweest, van een ernstige bodemverontreiniging. Daarbij wordt beoordeeld of de gegevens uit het bodeminformatiesysteem Nazca juist en compleet zijn. Bijvoorbeeld of de onderzoeken en beschikkingen digitaal geregistreerd zijn, of de contouren juist zijn, en of de registratie in het Kadaster correct is. Soms zijn bepaalde saneringen nooit formeel afgerond, omdat nooit een evaluatierapport is ingediend door de saneerder, of omdat goedkeuring van het evaluatieverslag ontbreekt. Voor sommige locaties is de conclusie dat acties moeten worden ondernomen, zoals het opvragen van informatie, of het nemen van een (her)beschikking. Hiervoor zijn vervolgstappen geformuleerd.

Ontwikkelingen

De werkgroep richt zich nu op het volledig maken van de dossiers en de overdracht ervan van provincie naar gemeenten. Per gemeente zijn overzichten van locaties gemaakt met een specifieke status. Zoals locaties waar bij beschikking ernst en spoed is vastgesteld. Aan iedere gemeente is gevraagd om de lijsten door te nemen en te controleren op volledigheid. De werkgroep start daarnaast met het onderzoek naar wat deze verschuiving van bevoegd gezag betekent voor de uitvoering van de taken. Sinds de oprichting van de RUD voert zij deze taken uit in opdracht van de provincie.

Groene handhaving in Zeeland

RUD Zeeland heeft een team inspecteurs dat zich richt op handhaving van de regels in de natuur. Groene handhaving wordt dit ook wel genoemd. We spraken met Peter Sinke, Regisseur Handhaving Groen, over het werk van groene inspecteurs en de samenwerking met verschillende partners.

“Als het gaat om handhaving in natuurgebieden, is Zeeland eigenlijk opgedeeld in verschillende blokjes”, vertelt Peter. “In Zeeland zijn veel verschillende organisaties actief voor het beheren van natuurgebieden. Elke beheerder heeft hier een eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot handhaving in deze gebieden. In gebieden zonder actieve beheerder verzorgen wij de handhaving. Om regie te houden op de handhaving in al deze gebieden is er in Zeeland een samenwerkingsverband opgericht. We werken in dit samenwerkingsverband samen met verschillende partners zoals Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, stichting Het Zeeuwse Landschap, politie, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit en verschillende gemeentes.”

Elkaar versterken

Binnen het samenwerkingsverband stellen alle partners samen een jaarprogramma op. Peter: “Het doel hiervan is om provinciebreed een evenwichtig handhavingsniveau en een eenduidige uitvoering te realiseren. We proberen daarmee de beperkte handhavingscapaciteit te bundelen en efficiënt in te zetten. Het uitgangspunt is dat elke partner handhaaft in eigen gebied. Daar waar samenwerking nodig is, helpen we elkaar door inspecteurs aan elkaar beschikbaar te stellen als er voor een periode in een gebied meer handhaving nodig is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan bescherming van broedlocaties van beschermde broedvogels in het broedseizoen of inzet bij vormen van stroperij in het buitengebied. Op deze manier versterken we elkaar. Per seizoen belichten we verschillende thema's. In het voorjaar letten we bijvoorbeeld meer op betreding van broedlocaties van beschermde vogels, terwijl we in het najaar meer aandacht besteden aan controles in het kader van jachtbeheer en schadebestrijding.”

Verschillende taken

Groene inspecteurs houden toezicht op de regels van de Wet natuurbescherming. Deze wet waarborgt de bescherming van gebieden, diersoorten, plantensoorten en bossen. Hiervoor controleren groene inspecteurs regels met betrekking tot Natura 2000-gebieden en de toegangsregels van gebieden. Daarnaast houden groene inspecteurs zich ook bezig met vergunningen en ontheffingen. Peter: “Dit gaat dan bijvoorbeeld over vergunningen voor het bouwen in Natura 2000-gebieden, het verbouwen of slopen van woningen waar huismussen en vleermuizen huizen en meldingen voor het kappen van bomen.”

Bron: Nationaal Park Oosterschelde

Controles dijkvakken Oosterschelde

Een concreet voorbeeld van groene handhaving zijn de controles van afgesloten dijkvakken en toegangsbeperkingsgebieden langs de Oosterschelde. Peter vertelt: “Dit gebeurt in samenwerking met Nationaal Park Oosterschelde en Rijkswaterstaat. Het afsluiten van de dijkvakken is nodig om te voorkomen dat broedende vogels worden verstoord. Groene inspecteurs geven in dit gebied informatie over de maatregelen aan bezoekers van deze gebieden en kunnen boetes uitdelen als mensen toch de dijkvakken betreden.”

Broedende strandplevieren

Een ander voorbeeld van het samenwerkingsverband is een project in de Kop van Schouwen. Peter: “Hier werkt de RUD samen met de Natuur- en Vogelwacht en Staatsbosbeheer om het broeden van de strandplevier te stimuleren. De populatie strandplevieren neemt al jaren af. Een deel van het strand is afgezet, zodat de vogels meer rust en ruimte hebben om te broeden. Onze handhavers controleren dit gebied.”

Capaciteit handhaving

Hoewel de samenwerking met de verschillende partners goed bevalt, ziet Peter ook zorgpunten. “Net als wijzelf moeten onze partnerorganisaties alle zeilen bijzetten om een adequaat handhavingsniveau te kunnen borgen. Dit heeft bij de RUD onder andere te maken met de decentralisatie van taken van het Rijk naar de provincie, veranderende wetgeving en wijziging van prioriteiten. Hierdoor zijn er regionaal meer, maar ook complexere werkzaamheden bijgekomen met betrekking tot groene handhaving. Ook zien we in het samenwerkingsverband dat er op handhaving vaak als eerste bezuinigd wordt als subsidies lager uitvallen.”

Een ander punt wat Peter noemt, is de veranderende mentaliteit in Nederland met betrekking tot handhaving. “Handhavers gingen eerst voornamelijk alleen op pad. Nu doen ze dat vaak met z’n tweeën, omdat dat nodig is voor de veiligheid.” Om efficiënter te werken zetten de inspecteurs daarom verschillende hulpmiddelen in zoals drones en warmtebeeldcamera’s. Peter: “Met drones kunnen we bijvoorbeeld veel sneller een gebied controleren.”

Invloed coronacrisis

De coronacrisis heeft ook invloed op het werk van groene inspecteurs. Peter: “We zien in deze tijd bijvoorbeeld meer drukte in natuurgebieden. Om die reden is onlangs in samenwerking met Veiligheidsregio Zeeland, gemeente Schouwen-Duiveland en Staatsbosbeheer besloten om de parkeerplaats bij de Grevelingendam af te sluiten. Het werd daar te druk, waardoor de 1,5 meter afstandregel niet meer in acht genomen kon worden. Ons werk is dus ook in deze tijd zeer actueel en noodzakelijk!”

Jaarverslag Vuurwerk 2019

RUD Zeeland voert de taken uit voor coördinatie, vergunningverlening, toezicht en handhaving van vuurwerkevenementen en inrichtingen voor de opslag en verkoop van consumentenvuurwerk. Het jaarverslag Vuurwerk laat zien wat de RUD op dit gebied heeft gedaan.

Bianca Rozemeijer-Westdijk, coördinator Vuurwerkbesluit Zeeland: “Het jaar 2019 was niet veel anders dan het jaar ervoor qua vuurwerk. Tijdens de verkoopdagen in december zijn alle bedrijven één of meerdere keren gecontroleerd. Daarbij is met name gekeken naar de opslag en behandeling van vuurwerk. Tijdens deze controles constateerden de inspecteurs meerdere overtredingen, bijvoorbeeld het openen van vuurwerkverpakkingen buiten de bufferbewaarplaats of het open houden van de deur van de (buffer)bewaarplaats. De inspecteurs gaven ook aanwijzingen of bijsturingen. Hierdoor werden kleinere overtredingen meteen ongedaan gemaakt, waarmee een zwaardere overtreding werd voorkomen.”

Eind 2019 is het Vuurwerkbesluit gewijzigd. Bianca: “Het is nu verplicht om bij de verkoop van consumentenvuurwerk aan een particulier een veiligheidsbril en een aansteeklont te verstrekken. Daarnaast moeten de verkopers instructies geven over het veilig tot ontbranding brengen van het vuurwerk. De ondernemers heb ik vooraf per e-mail van deze wijzigingen op de hoogte gesteld. Tijdens de controles hebben we gecheckt of ook de verkopers hiervan op de hoogte waren.”

Vuurwerkevenementen

“De RUD heeft ook een taak bij vergunningverlening, toezicht en handhaving van vuurwerkevenementen”, vertelt Bianca. “Jaarlijks zijn dat er ongeveer zo’n 20 tot 25 in Zeeland, bijna allemaal in de zomermaanden. De zomer van 2019 was warm en droog. Vanwege de aanhoudende droogte en daarmee een verhoogd risico op brand, was langdurig fase 2 (extra alert) van kracht. Op basis van overleg tussen de RUD, Veiligheidsregio Zeeland en de afdeling Openbare Orde en Veiligheid van de betreffende gemeente werd bepaald of het vuurwerk door kon gaan. De situatie op de locatie en de directe omgeving zijn daarbij bepalend.”

Invloed coronamaatregelen

Vanwege het coronavirus zijn dit jaar alle evenementen tot 1 september verboden. Bianca: “We verwachten dat de grotere, jaarlijks terugkerende vuurwerkevenementen doorschuiven naar 2021. Als het verbod op evenementen na 1 september wordt opgeheven, kan het zijn dat er alsnog toestemming voor een aantal vuurwerkevenementen wordt aangevraagd. De aanvragen voor 2020 die al in behandeling waren, zijn weer ingetrokken of opnieuw ingediend voor 2021.”

Aanpassing regelgeving

Elke jaarwisseling zijn er incidenten en ongelukken door vuurwerk. Het kabinet zet momenteel weer stappen om overlast en letsel door vuurwerk tijdens de komende jaarwisseling verder te verminderen. Verwacht wordt dat voor de jaarwisseling van 2020-2021 de vuurwerkregelgeving opnieuw wordt aangepast. Bianca: “Dit houdt in dat bepaalde artikelen vervallen als consumentenvuurwerk. Het gaat dan om knalvuurwerk, vuurpijlen, single shots en categorie F3 vuurwerk. Dit vuurwerk mag dan niet meer worden opgeslagen in Nederland en mag tijdens de verkoopdagen in december niet meer worden verkocht aan particulieren. Omdat deze maatregel pas na de jaarwisseling van 2019-2020 werd aangekondigd, hebben ondernemers soms nog restvoorraad van deze artikelen liggen. We inventariseren binnenkort waar dit vuurwerk in Zeeland nog opgeslagen ligt. Dit wordt de komende maanden weer opgehaald door de groothandel of importeur. Zij verkopen dit vuurwerk weer in het buitenland. Met het vuurwerk zelf is immers niets aan de hand. Het is alleen niet meer toegestaan voor de Nederlandse markt.”

Aanpak Zeer Zorgwekkende Stoffen

De Nederlandse overheid pakt Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) met voorrang aan. Dit zijn stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu omdat ze bijvoorbeeld kankerverwekkend zijn, de voortplanting belemmeren of zich in de voedselketen ophopen. Mensen en ecosystemen kunnen in contact komen met deze stoffen via het milieu (lucht, water of bodem), voedsel, de werkplek, of via producten zoals huishoudchemicaliën. De Nederlandse overheid voert beleid om de risico's van ZZS voor mens en milieu te minimaliseren.

Bron: Kenniscentrum InfoMil

Het overheidsbeleid is vastgelegd in het Activiteitenbesluit. Dit verplicht bedrijven hun lozingen en uitstoot van ZZS naar lucht en water te voorkomen. Als dat niet haalbaar is, dan moeten de emissies zoveel mogelijk worden beperkt (minimalisatieverplichting). Vergunningverleners moeten bij het beoordelen en vastleggen van het overheidsbeleid bij bedrijven rapportages beoordelen van luchtemissies waaronder ZZS. Ze kunnen bedrijven dan informeren aan welke wettelijke regelingen moet worden voldaan. De inspecteurs van de RUD controleren hier op.

Inventarisatie

De RUD heeft alle bedrijven die vallen onder het bevoegd gezag van Gedeputeerde Staten gevraagd informatie aan te leveren over het gebruik van Zeer Zorgwekkende Stoffen. Begin 2020 is een informatiebijeenkomst 'Bewust omgaan met ZZS' georganiseerd met het Milieuoverleg Zeeland van de VNO-NCW Brabant Zeeland. Deze bijeenkomst heeft erin geresulteerd dat de meeste bedrijven hun informatie aan de RUD hebben gestuurd. De beoordeling van de gegevens is bijna afgerond.

Jan Willemse, vergunningverlener: "We zien dat bedrijven over het algemeen kritisch zijn op welke gevaarlijke stoffen zij gebruiken. Het is voor hen soms lastig een overzicht te krijgen van welke stoffen worden gebruikt (en het actueel houden van dat overzicht) en het bekijken of de stof mogelijk vervangen kan worden." Dit aspect is verankerd in het ZZS-beleid: periodiek bekijken of de stof vervangen kan worden, of het bedrijfsproces aangepast kan worden en/of aanvullende reinigingstechnieken moeten worden toegepast. ZZS stoffen kunnen ook door bedrijven worden gebruikt waarvoor de gemeente bevoegd gezag is. RUD Zeeland heeft ingeschat dat de merendeel van de vergunningplichtige bedrijven door gangbare vergunningprocedures goed geïnformeerd kunnen worden over ZZS en de mogelijke verplichtingen die daaruit voortvloeien. Meestal is er wel een extra inspanning nodig om de juiste informatie tijdens de vergunningprocedure beschikbaar te hebben. Vooralsnog is het beeld dat deze inschatting juist is.

Afvalbedrijven en ZZS

Voor afvalbedrijven is de ZZS-problematiek een worsteling. Jan: "Vanuit het afvalstoffenbeleid wordt op afvalstromen getoetst terwijl het ZZS-beleid ingaat op specifieke chemische stoffen. In het ZZS-beleid is momenteel sprake van 1600 (potentiele) ZZS-stoffen. Daarom is de informatie die de ontdoener van het afval aanlevert van essentieel belang voor de afvalverwijderende bedrijven voor de acceptatie en verwerking van afval. Dit dilemma is op nationaal niveau besproken." De gezamenlijke provincies (IPO) hebben de wens dat uiterlijk 2022 ook bij afvalverwijderende bedrijven inzicht bestaat in alle ZZS-stoffen die eventueel kunnen vrijkomen.

Het is wel duidelijk dat het gebruik van ZZS bij elk bedrijf de komende jaren aandacht blijft vragen.